Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 24 июль 1974 йил, чоршанба ◆ № 173 (15.953). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Шу куннинг қаҳрамонлари

ОЛОВ БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ

Уни Олмалиқда ҳамма танийди. Қурама тоғ тизмалари пойида ташкил топган шаҳар кўчаларидан одимлаб бораётганида ёшу-кекса илиқ саломлашади. Ёшлар унинг ортидан ҳавас билан боқиб қолишади. Шундай обрў-эътибор орттирсам, дейишади.

У ким? Кўпчиликнинг иззат-икромига сазовор бўлаётган меҳнаткаш киши Султон Афризолов. Мис эритиш заводида ишлайди. Корхона Ўрта Осиё рангли металлургиясининг фахри бўлиб қолган. Совет ҳокимияти йилларида республикамизда ер ости бойликларини аниқлаб, уни қазиб олиш ва халқ хўжалигига хизмат қилдириш соҳасида жуда катта ишлар амалга оширилди. Жумладан, Олмалиқ шаҳрида мис эритиш заводи барпо этилди. Шаҳар яқинидан қазиб олинган мис маъданлари корхонага келтирилиб эритилади ва қимматбаҳо рангли металл ажратиб олинади.

Султон заводда баракали меҳнати билан эътибор қозониб келаётган юзлаб ишчиларнинг бири. У мис эритиш сингари мураккаб ва шу билан бирга шарафли касб эгаси бўлиб олгунча кўпгина уста металлурглардан тажриба ўрганди. Эндиликда ўзи пешқадам ишчи бўлиб етишди. Кўплаб шогирдлар тайёрлади. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш, технология режимига қатъий амал қилиш борасида шогирдлари устози билан мусобақалашмоқда.

Корхонада Султон Афризолов изидан бораётган ишчилар кўплаб топилади. Султоннинг ўзига хос яхши жиҳатлари кўп. У, аввало, тажрибали ва ўз малакасини тинмай ошириб боришга интилувчи ишчи. Мис эритиш сингари мураккаб технология цикли талабларини мукаммал ҳисобга олган ҳолда иш тутиб, маҳсулот ишлаб чиқаришни муттасил кўпайтиришга ва унинг сифатини оширишга эришяпти. Иш вақтининг ҳар дақиқасидан самарали фойдаланади. Ҳамиша смена топшириқларини орттириб бажаришга муваффақ бўлмоқда.

Республикамиздаги илғор ишчиларнинг ташаббусига қўшилиб Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллигига муносиб меҳнат туҳфалари ҳозирлаяпти. Ҳар сменада планга қўшимча маҳсулот тайёрлаб, касбдошлари даврасида илғорликни қўлдан бермаётир. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан руҳланган Султон Афризолов тўққизинчи беш йиллик марраларини муддатидан илгари эгаллаш учун бутун куч ва имкониятларини сафарбар қилмоқда.

Суратда: Олмалиқ мис эритиш заводининг илғор ишчиси Султон Афризолов.

И. Глауберзон фотоси.

УЗБЕКИСТОН ССР ВА УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ 50 ЙИЛ

РЕСПУБЛИКА МЕҲНАТКАШЛАРИ ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

ЮКСАЛИШ ОДИМЛАРИ

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг 1974 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари тўғрисида

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Республика меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг қарорларини, партия ва ҳукуматнинг шундан кейинги қарорларини амалга ошира бориш ва тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи 1974 йил планини муддатидан илгари бажариш ва Ўзбекистон ССР ҳамда Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, йилнинг биринчи ярмида халқ хўжалигини ривожлантириш, халқ турмушининг фаровонлиги ва маданий савиясини юксалтиришда янги муваффақиятларга эришдилар. Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги тўққизинчи беш йиллик план топшириқларига мувофиқ суратда ривожланмоқда.

Йилнинг биринчи ярми планининг асосий топшириқлари бажарилди, бир қанча кўрсаткичлар бўйича эса ошириб бажарилди.

Халқ хўжалигининг айрим тармоқлари бўйича ярим йиллик планнинг бажарилишига доир маълумотлар қуйида келтирилади.

1. САНОАТ

Республика саноатининг ходимлари 1974 йилнинг биринчи ярмида саноат маҳсулотини реализация қилиш ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилигини ишлаб чиқариш ярим йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. **Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 1973 йилнинг шу давридагига нисбатан** 7,8 процент ўсди, меҳнат унумдорлиги 4,6 процент **ошди.**

Электр энергетикада маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 1973 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 15,2 процент, қора ва рангли металлургияда 11.1 процент, химия ва нефть химияси саноатида 9,8 процент, машинасозлик ва металл ишлаш саноатида 12.9 процент, ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноатида 8.4 процент, енгил саноатда 4.2 процент, озиқ-овқат саноатида 8.4 процент кўпайди.

СССР Химия саноати министрлиги корхоналаридан ташқари барча министрликлар ва идоралар маҳсулотни реализация қилиш юзасидан 1974 йил биринчи ярми планини бажардилар.

Айрим министрликларда маҳсулотни реализация қилиш плани қандай бажарилганлиги ва саноат ишлаб чиқаришни ҳамда меҳнат унумдорлигини ошириш суръатлари қандай бўлганлигини қуйидаги маълумотлардан билиб олиш мумкин.

	Йилнинг биринчи ярмида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиш проценти	1974 йилнинг биринчи ярмида 1973 йилнинг биринчи ярмига нисбатан процент ҳисобида: Ишлаб чиқариш ҳажми	Меҳнат унумдорлиги
Ўзбекистон ССР бўйича жами	104	108	105
Умумиттифоқ министрликлари корхоналари бўйича:			
Газ саноати министрлиги	100.7	102	98
Нефть саноати министрлиги	102	99.2	99.2
Кўмир саноати министрлиги	103	107	106
Химия саноати министрлиги	99	110	107
Электр-техника саноати министрлиги	101	109	108
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	103	107	108
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги	105	111	107
Автомобиль саноати министрлиги	102	116	115
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги	102	112	108
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	103	113	110
Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ва рўзғор асбоблари министрлиги	101	109	102
Целлюлоза-қоғоз саноати министрлиги	102	99.5	103
СССР Министрлар Совети ҳузуридаги микробиология саноати бош бошқармаси	103	118	115
Иттифоқ-республика ва республика министрликлари ҳамда идораларининг корхоналари бўйича:			
СССР Қора металлургия министрлиги	101	105	104
СССР Рангли металлургия министрлиги	102	112	108
СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги	101	104	106
Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	101	118	116
Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати бошқармаси	102	109	108
Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	103	108	107
Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги	103	109	104
Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги	106	101	103
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	104	108	106
Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	106	110	110
Ўзбекистон ССР балиқ хўжалиги бошқармаси	116	107	113
Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги	104	115	109

Қорақалпоғистон АССР, республиканинг барча областлари ва Тошкент шаҳрининг саноати маҳсулотни реализация қилиш юзасидан 1974 йил биринчи ярми планини ошириб бажарди ва саноат ишлаб чиқариши ҳажмини оширди. Фақат Бухоро областидагина саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1974 йилнинг биринчи ярмида аввалги йилнинг шу давридагига нисбатан бирмунча кам бўлди.

Умуман республикада саноат маҳсулотининг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1974 йилнинг биринчи ярмида ишлаб чиқарилгани	1974 йилнинг биринчи ярмида 1973 йилнинг биринчи ярмига нисбатан процент ҳисобида
Электр энергия — миллиард киловатт-соат	14,7	116
Газ — миллиард куб метр	18,9	99,9
Кўмир — минг тонна	2299	107
Пўлат — минг тонна	203,5	100,9
Қора металлар прокати — минг тонна	180,1	102
Минерал ўғит (шартли бирликларда) — минг тонна	2876,0	111
Куч трансформаторлари — минг киловатт-ампер	2158	104
Бронекабель — минг километр	8,7	103
Компрессорлар — дона	2523	118
Тракторлар — минг дона	10,8	115
Трактор прицеплари — минг дона	11,5	115
Трактор культиваторлари — минг дона	11.5	115
Пахта териш машиналари — дона: физик бирликларда	3600	98
Кўрак чувиш машиналари — дона	1248	114
Осма электр кранлар, махсус кранлар бу ҳисобга кирмайди — дона	406	112
Экскаваторлар — дона	664	108
Цемент — минг тонна	1726,1	100,8
Йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар — минг куб метр	1810	109
Иморатбоп ғишт — миллион дона	820	99
Асбоцемент шифер — миллион шартли тахта	136,5	105
Қоғоз — минг тонна	12,2	100,4
Мебель — миллион сўмлик	34,2	110
Рўзғор холодильниклари — минг дона	48,1	128
Газ плиталари — минг дона	132,5	100,8
Пахта толаси — минг тонна	852,5	99,1
Хом ипак — тонна	678	108
Каноп толаси — минг тонна	15,8	106
Ип газлама — миллион квадрат метр	88,8	100,7
Шойи газлама — миллион квадрат метр	41,9	120
Пайпоқлар — миллион жуфт	17,5	104
Ички трикотаж — миллион дона	13,5	104
Устки трикотаж — миллион дона	6,5	105
Чарм пойафзал — миллион жуфт	11,7	111
Гўшт (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	46,7	110
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти сутга айлантириб ҳисоблаганда (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	152,7	108
Ўсимлик мойи (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	219,3	105
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	49,9	105
Консервалар — миллион шартли банка	65,3	112
Маданий-маиший моллар ва рўзғор буюмлари — миллион сўмлик	116,3	112

Маҳсулотларнинг кўпгина энг муҳим турлари — электр энергия ва кўмир, минерал ўғит, трактор, культиваторлар, экскаваторлар, трансформаторлар, компрессорлар, осма электр кранлар, йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлар, трикотаж буюмлар, шойи газлама, чарм пойафзал, ўсимлик мойи, консерва ва бошқа буюмлар ишлаб чиқариш 1973 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан ортди. 1974 йилда Ўзбекистон ССР корхоналарида маданий-маиший моллар ва рўзғор буюмлари ишлаб чиқариш анча кўпайди. Республикадаги кўп корхоналар ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш даражасини оширмоқдалар, машина-ускуналар, хом ашё, материаллардан фойдаланиш кўрсаткичларини яхшиламоқдалар ва маҳсулотнинг сифатини яхшилаш ва ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини ошириш соҳасидаги ишларни давом эттирмоқдалар. Маҳсулот ишлаб чиқариш таннархини пландан ташқари камайтириш йўли билан анчагина маблағ тежалди.

Саноат ярим йиллик планни умуман ошириб бажаргани ҳолда айрим корхоналар маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш планини бажармадилар, саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажмини, меҳнат унумдорлигини камайтириб юбордилар, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланмадилар ва янги ишлаб чиқариш қувватларини суст ўзлаштирдилар.

1974 йилнинг биринчи ярмида республика халқ хўжалигининг барча тармоқларида прогрессив технология жараёнлари кенг кўламда жорий қилинди, техникани янада тараққий эттириш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаштириш ва автоматлаштириш тадбирлари амалга оширилди.

Илмий-тадқиқот, лойиҳалаш, конструкторлик ташкилотлари ва корхоналар янги машиналарни ва материалларни вужудга келтириш ҳамда жорий этиш соҳасида, маҳсулотнинг янги турларини тайёрлаш ва ўзлаштириш соҳасида иш олиб бордилар, халқ хўжалиги учун катта аҳамиятга эга бўлган илмий-техникавий проблемаларни ишлаб чиқишни давом эттирдилар. Йилнинг биринчи ярмида республика халқ хўжалигида 22 мингга яқин ихтиро ва рационализаторлик таклифи жорий этилди. Бунинг натижасида ҳар йили 40 миллион сўмга яқин маблағ тежалди.

(Давоми иккинчи бетда).

КОЛХОЗЛАР ИТТИФОҚ КЕНГАШИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

Колхозлар Иттифоқ кенгашининг президиуми ўзининг 22 июлдаги мажлисида Ростов области колхозларида механизатор кадрларни тайёрлашнинг илғор тажрибасини муҳокама қилди. Ростов область колхозлар кенгашининг раиси Д. Е. Циварев доклад қилди. Донда ҳар йили саккиз мингдан ортиқ колхозчи механизаторлик касбини эгаллаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Шу туфайли кўпгина районларда машина-трактор паркининг икки сменада ишлаши таъминланди.

Ростовликларнинг қишлоқда техника билимларини ёппасига эгаллаш ва техникадан самарали фойдаланиш тўғрисидаги ташаббусини КПСС Марказий Комитети маъқуллади.

Мактаб ўқувчиларини ғаллакорлик меҳнатига, механизаторлик ихтисосларига муҳаббатли қилиб тарбиялаш соҳасида қишлоқ хўжалик органлари, колхозлар ва қишлоқ мактаблари катта иш олиб бормоқдалар. Ҳозир ўқувчилар яхши ускуналанган синфларда тажрибали муаллимлар раҳбарлигида механизаторлик ихтисосларини эгалламоқдалар.

Мактабларни битириб чиққан йигит ва қизларнинг катта қисми ўзлари туғилиб ўсган колхозларда қолиб ишламоқдалар.

Колхозлар Иттифоқ кенгашининг президиуми Ўзбекистонда қишлоқ хўжалик экинлари уруғчилигининг аҳволи тўғрисидаги ахборотни тинглаб, шу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди. Бошқа масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР қишлоқ хўжалиги министри Д. С. Полянский нутқ сўзлади.

(ТАСС мухбири).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети беш йиллик тўртинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш ҳамда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун 1974 йил иккинчи кварталида саноат, қурилиш ҳамда транспорт бўйича Қорақалпоғистон АССР ва республика областлари ўртасида ўтказилган социалистик мусобақанинг якунларини қараб чиқдилар.

Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Жиззах, Сурхондарё, Сирдарё ва Самарқанд областлари тўққизинчи беш йиллик тўртинчи йилининг топшириқларини муваффақиятли бажариш ҳамда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун саноат, қурилиш ва транспорт соҳасида ўтказилган республика социалистик мусобақасининг ғолиблари деб топилди. Уларга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроқлари ва дипломлари топшириладиган бўлди.

„МОЛНИЯ–2"

Ернинг сунъий йўлдошларидан фойдаланган ҳолда алоқа системаларини янада ривожлантириш программасига мувофиқ 1974 йил 23 июлда Совет Иттифоқида «Молния-2» алоқа йўлдошини баланд эллиптик орбитага чиқариш амалга оширилди. Йўлдош ичида системанинг тўлқинларнинг бир сантиметрлик диапазонида ишлашини таъминловчи ретрансляцион аппарат бор.

«Молния-2» алоқа йўлдоши Совет Иттифоқида олис телефон-телеграф радио алоқасидан фойдаланишни таъминлаш, СССР Марказий телевидениесининг программаларини «Орбита» шахобчалари пунктларига узатиш ва халқаро ҳамкорлик учун мўлжаллангандир.

Телевидение программаларини узатиш ва олис кўп каналли радио алоқасини амалга ошириш учун мўлжалланган аппаратлардан ташқари йўлдош ичига команда бериш-ўлчаш комплекси аппарати, шунингдек орбитани мўлжалга олиш, тўғрилаш ва йўлдошнинг энергия таъминоти системалари ўрнатилган.

«Молния-2» йўлдоши орқали алоқа сеанслари белгиланган программага мувофиқ ўтказилади.

САМОЛЁТ БОРТИДАН ТЕЛЕГРАММА

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Эдвард ГЕРЕККА

Польша Халқ Республикаси Давлат кенгашининг Раиси Генрик ЯБЛОНЬСКИЙГА

Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Пётр ЯРОШЕВИЧГА

Сизларнинг ажойиб мамлакатингиздан жўнаб кетар эканман, бизга кўрсатилган эътибор ва иззат-икром учун, поляк коммунистлари ва Польшанинг барча меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ва совет халқига изҳор этган эзгу туйғулар учун чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор этмоқчиман. Польша Бирлашган ишчи партиясига ва кардош Польша халқига ривожланган социалистик жамият қуриш ишида янги катта муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 22 июль куни Варшавадан Москвага қайтиб келди.

СССР давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ўртоқ Л. И. Брежневни Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Б. Н. Пономарев, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари П. А. Абрасимов, Б. П. Бугаев, Г. С. Павлов, Г. Э. Цуканов, К. У. Черненко, Н. А. Щелоков, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси О. Б. Рахманин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси В. А. Голиков, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида ПХРнинг СССРдаги мувақкат ишлар вакили В. Наперай бор эди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари К. В. Русаков ва А. И. Блатовлар ҳам ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга келдилар.

(ТАСС).

ЮКСАЛИШ ОДИМЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликларида 1974 йил кўкламги дала ишлари ва қишлоқ хўжалик экинларини экиш уюшқоқлик билан ўтказилди.

1974 йил ҳосили учун республика хўжаликларининг ҳамма категорияларида 3 миллион 584 минг гектар ерга экин экилди ва экинзорлар 1973 йилдагига нисбатан 23 минг гектар кўпайди. Пахтазорлар 42 минг гектар ортиб, 1 миллион 725 минг гектарга етди; дон ва дуккакли дон экинлари майдони 1 миллион 161 минг гектар бўлди ёки бултургидан 32 минг гектар кўпайди. Картошка, сабзавот ва полиз экинлари майдони кенгайди.

Бу йил сув камчил бўлган мураккаб шароитларда колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари экинларни парвариш қилиш ҳамда пахтадан ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил [illegible]. Ғаллакор [illegible], картошка [illegible], сабзавот ва полиз экинлари ҳосилини йиғиштириб олинмоқда. Жамоат чорвачилиги учун пичан ўриш ва ем-хашак тайёрлаш ишлари олиб борилмоқда.

1973/74 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш учун социалистик мусобақани авж олдирган чорвачилик ходимлари 1974 йилда чорва туёғини ва паррандалар янада кўпайтирдилар, уларнинг маҳсулдорлигини оширдилар, гўшт, сут, тухум етиштиришни ва давлатга сотишни кўпайтиришда муайян муваффақиятларга эришдилар.

Республика колхоз ва совхозларида **маҳсулдор чорва туёғи ва паррандалар** қуйидагича кўпайди:

1 июлгача — минг бош ҳисобида	1973 й.	1974 й.	1974 йилда 1973 йилга нисбатан процент ҳисобида
Қора моллар	1378,1	1429,2	104
Шу жумладан:			
сигирлар	341,3	349,9	103
чўчқалар	314,2	336,3	107
қўй ва эчкилар	7190,5	7445,1	104
паррандалар	12427,4	14259,8	115

Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут ўрта ҳисобда 7 процент, ҳар бир товуқдан олинган тухум ўрта ҳисобда 3 процент кўпайди.

Республика колхоз ва совхозлари 1973 йилнинг биринчи ярмидагига қараганда 9 процент кўп гўшт, 11 процент кўп сут, 14 процент кўп тухум етиштирдилар.

Чорвачилик маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш кўпайди ва 1974 йилнинг биринчи ярмида шу маҳсулотларни харид қилиш [illegible] ошириб бажарилди.

Йилнинг биринчи ярмида чорвачилик маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш, пландан ташқари топширишларни ҳам қўшиб ҳисоблаганда қуйидагича бўлди:

Йилнинг биринчи ярмида харид қилинди	1973 й.	1974 й.	1974 йилда 1973 йилга нисбатан процент ҳисобида
Чорва ва паррандалар (тирик вазнда) — минг тонна	94,7	102,6	108
сут — минг тонна	230,7	248,6	108
тухум — миллион дона	269,4	297,7	110

Республика қишлоқ хўжалигининг **моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш давом эттирилди.** Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга давлат ва колхозлар **капитал маблағлари** [illegible] 737,7 миллион сўм бўлди ва 1973 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 13,9 процент ошди.

1974 йилнинг биринчи ярмида қишлоқ хўжалигига 1,9 мингта пахта териш машинаси, 8,9 мингта трактор, 2,6 мингта юк ва махсус автомобиль, 628 та ғалла ўриш ва 771 та силос йиғиштириш комбайни, 3,4 мингта трактор плуги ва 3,4 мингта трактор сеялкаси, 5,9 мингта культиватор ва бошқа техника воситалари **етказиб берилди.**

Қишлоқ хўжалиги 2 миллион 385 минг тонна ёки 1973 йилнинг биринчи ярмидагига қараганда 80 минг тонна кўп минерал ўғит олди.

III. ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Ўрта Осиё темир йўли ва шу йўлнинг Ўзбекистон территориясида жойлашган бўлимлари халқ хўжалиги юкларини ташиш ярим йиллик планини 102 процент бажарди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан умуман темир йўлда юк ташиш 7 процент, шу жумладан Ўзбекистондаги бўлимларда юк ташиш 8 процент кўпайди. Тошкўмир, нефть юклари, пахта толаси (Тошкент бўлимидан ташқари), химиявий минерал ўғитлар ва бошқа юкларни ташиш ярим йиллик плани ошириб бажарилди. Юкларнинг шу турларини ташиш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ҳам кўпайди.

Юк ташишнинг кўпайишига ҳаракат составидан фойдаланиш даражасини ошириш йўли билан эришилди. Ўрта Осиё темир йўлида ва Ўзбекистондаги бўлимларда (Фарғона бўлимидан ташқари) ҳар бир вагонга ортилган статик миқдордаги юк пландагидан ошиқ бўлди. Юк вагонининг обороти тезлаштирилди, юк вагони ва локомотивнинг ўртача суткалик унумдорлиги умуман темир йўлда ҳам, шунингдек Ўзбекистондаги бўлимларда ҳам (Тошкент ва Ховосдан ташқари) пландагидан кўпайтирилди.

Шу билан бирга вагонларнинг юк операциялари вақтида бекор туриши ҳамон нормативдан ортиқча бўлиб турибди.

Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти юк ташиш ярим йиллик планини 107 процент, юк обороти планини 105 процент бажарди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан юк ташиш 13 процент, юк обороти 12 процент ортди. Юкларни марказлаштирилган усулда ташиш янада ривожланиб, умумий фойдаланишдаги автомобиль транспортида юк ташиш жами ҳажмининг 92 процентига етди.

Пассажир ташиш ва пассажир обороти ярим йиллик плани 102 процент бажарилди. 1973 йилнинг биринчи ярмига нисбатан пассажир ташиш 10 процент, пассажир обороти 9 процент ошди. Умумий фойдаланишдаги автобусларда 1974 йилнинг январь-июнида 652 миллион пассажир ташилди.

Граждан авиацияси Ўзбекистон территориал бошқармаси пассажир обороти ярим йиллик планини 101 процент, пассажир жўнатиш планини 102 процент бажарди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан пассажир обороти ва пассажир жўнатиш 6 процент ортди. Халқ хўжалигида авиациядан фойдаланиш ишлари ярим йиллик плани ошириб бажарилди. Шу ишларнинг ҳажми 1973 йилнинг биринчи ярмига нисбатан 12 процент кўпайди.

Алоқа корхоналари (почта, телеграф, телефон, радио) маҳсулотининг ҳажми 1974 йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 10 процент кўпайди. Аммо ярим йиллик план бирмунча бажарилмай қолди.

IV. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Ўтган ярим йилликда давлат капитал маблағлари ҳисобига 935 миллион сўмлик, яъни ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 25 процент кўп **асосий фондлар** ишга туширилди.

Халқ хўжалигининг турли тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ва объектлари ишлай бошлади. Электр энергетикада турли кучланишдаги 2,5 минг километр узунликдаги электр линияси қурилди. Машинасозликда Тошкент трактор ва Андижон машинасозлик заводларидаги қувватлар қабул қилинди. Химия саноатида рўзғор химияси маҳсулотларини ишлаб чиқарадиган қувватлар кўпайтирилди, Тошкент лак-бўёқ заводида янги қувватлар ишга солинди. Бинокорлик материаллари саноатида «Узбеккровля» комбинатида томга ёпиладиган юмшоқ материаллар ишлаб чиқарадиган қувватлар ишлай бошлади. Шунингдек, деворбоп материаллар ишлаб чиқарадиган қувватлар ишга туширилди. Қувасой шиша идишлар заводи ва Тошкент офтобқирқар қурилмалар заводи фойдаланиш учун қабул қилиб олинди. Енгил саноатда Марғилон «Атлас» фирмасида ва Тошкент тўқимачилик комбинатида янги тўқув станоклари ўрнатилди, бу эса аҳоли учун газлама ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини беради. Озиқ-овқат саноатида қаймоғи олинмаган сут маҳсулотларини ишлаб чиқариш, Денов ёғ-экстракция заводида ўсимлик мойи, Красногвардейск вино комбинатида мева консервалар ишлаб чиқариш қувватлари кўпайтирилди. Қибрай посёлкасидаги пиво заводи ишлатиш учун қабул қилиб олинди. Ун-ёрма саноатида Тахиатош ун комбинатининг элеваторлари ва Қарши шаҳридаги ун комбинатининг омухта ем корхонаси қурилди.

Халқ хўжалик плани топшириқларига мувофиқ Ўзбекистон ССРда сув хўжалиги қурилиши ишлари кенг кўламда олиб борилди. Андижон сув омбори, Туямўйин ва Тахиатош гидроузеллари, Катта Наманган канали қурилиши давом эттирилди. Давлат капитал маблағлари ҳисобига 36,4 минг гектар янги ер суғорилди, 73 минг гектар янги яйловга сув чиқарилди, шунингдек мавжуд суғориладиган ерлар ва яйловларни тубдан яхшилаш соҳасида катта ишлар ўтказилди. Гўшт ва тухум етиштирувчи паррандачилик фабрикалари шунингдек, молхоналар ва паррандахоналар ишга туширилди.

Шу билан бирга айрим объектлар ва қувватларни, шунингдек асосий фондларни ишга тушириш республикада бажарилмай қолди.

Республика халқ хўжалигига сарфланган **давлат капитал маблағлари** 1974 йилнинг биринчи ярмида 1 миллиард 625 миллион сўмга етди ёки ўтган йилнинг биринчи ярмида ўзлаштирилганидан 13 процент кўпайди.

Давлат пудрат қурилиш-монтаж ташкилотлари умуман республикада ўз кучлари билан бажарадиган ишларнинг ярим йиллик программасини 102 процент бажардилар ва ишлар ҳажми 1973 йилнинг шу даврига нисбатан 8 процент кўпайди.

Айрим қурилиш министрликлари ва идоралари ярим йиллик планни қуйидагича бажардилар:

Ярим йиллик планнинг бажарилиш процентн	пудрат ишларининг умумий ҳажми	ўз кучлари билан бажарадиган ишларнинг ҳажми
Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги	98	99
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги	100,4	100,3
Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	104	104
«Главташкентстрой»	104	105
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	102	96
Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қурилиши ва ундан фойдаланиш министрлиги	105	105
Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	103	102
«Главсредазирсовхозстрой» (Ўзбекистон ССР территорияси бўйича)	104	104
«Узколхозстрой»	102	103

Умуман республикада пудрат ишлар плани бажарилгани ҳолда бир қанча қурилиш трестлари ва бошланғич пудрат қурилиш-монтаж ташкилотлари ишларнинг ҳажми, меҳнат унумдорлиги фойда олиш ва қурилиш монтаж ишларининг таннархини камайтириш юзасидан белгиланган план топшириқларини бажармади.

V. МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИ ОШИРИШ

Ўтган ярим йил ичида меҳнаткашларнинг турмуш даражасини янада юксалтириш, уларга маданий ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирлари амалга оширилди.

Республика халқ хўжалигида (колхозлардан ташқари) банд бўлган **ишчи ва хизматчилар сони** 1974 йилнинг биринчи ярмида 3 миллион кишини ташкил этди ва 1973 йилнинг шу давридагига нисбатан 3,4 процент кўпайди.

Ўтган ярим йил ичида ишчи ва хизматчиларнинг минимал иш ҳақини кўпайтириш ва шу билан бирга саноатдаги ва бошқа ишлаб чиқариш тармоқларидаги ходимларнинг ўртача ҳақ тўланадиган категориялари тариф ставкалари ва окладларини кўпайтириш тадбирларини амалга ошириш давом эттирилди.

Республика халқ хўжалигида (колхозлардан ташқари) ишловчи **ҳар бир ходимнинг пул билан тўланадиган ўртача ойлик иш ҳақи** ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 3,6 процент ошди.

Ижтимоий истеъмол фондларидан аҳолига бериладиган пул ва имтиёзлар ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 9 процентдан зиёд кўпайди. Ана шу маблағлар ҳисобига бепул ўқиш ва аҳолига медицина хизмати кўрсатиш, пенсиялар, нафақалар ва социал таъминот бўйича қилинадиган бошқа харажатлар, санаторийлар ва дам олиш уйларига бепул ҳамда имтиёзли шартлар билан йўлланмалар бериш, отпускалар ҳақини тўлаш, мактабгача болалар муассасаларини таъминлаш ва социал-маданий хизматнинг бошқа турлари амалга оширилди. **Ижтимоий истеъмол фондлари ҳисобига** боқувчисидан ажралиб қолган ҳарбий хизматчилар оилаларининг пенсия таъминоти яхшиланди.

Шу йилнинг биринчи ярмида **аҳолининг омонат кассаларига қўйган жамғармалари** 8,3 процент, омонат қўювчилар сони 4,9 процент кўпайди.

Давлат ва кооператив савдосининг **чакана товар обороти** 1974 йилнинг биринчи ярмида 3152, 4 миллион сўмни ташкил этди ва 1973 йилнинг шу давридагига нисбатан таққослаб олинган нархларда 7,8 процент кўпайди. **Чакана товар оборотининг ярим йиллик плани 100,4 процент бажарилди,** бундан ташқари, матлубот кооперацияси системаси орқали аҳдлашувчи томонлар келишиб олган нархларда харид қилинган 40,3 миллион сўмлик қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотилди.

Ўтган даврда гўшт маҳсулотлари, сут маҳсулотлари ва тухум маҳсулотлари каби юқори калорияли маҳсулотларни етказиб бериш тез суръатлар билан амалга оширилди.

Чакана савдо ва умумий овқатланиш корхоналарини савдо-сотиқнинг прогрессив методларига кўчириш ва уларни замонавий холодильник, технологик воситалар ва бошқа асбоб-ускуналар билан таъминлаш ишлари давом эттирилди.

Шу билан бирга аҳолининг айрим молларга бўлган талаб-эҳтиёжлари тўла қондирилмади.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш тобора ривожлантирилди. Республикада маиший хизмат кўрсатишнинг ярим йиллик плани 102 процент бажарилди, шу жумладан шаҳар жойларда 102 процент ва қишлоқ жойларда 103 процент бажарилди. Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 16 процент ортди. Маиший хизмат корхоналари шохобчалари кенгайди. Шу билан бирга маиший хизмат кўрсатадиган корхоналар ва қабул пунктлари ҳали етарли эмас, маиший хизмат кўрсатиш бўйича бериладиган буюртмаларни бажариш сифати ва муддатлари эса аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини ҳамиша қондираяпти, деб бўлмайди.

Республикада 1974 йилнинг биринчи ярмида **уй-жой ва маданий-маиший қурилиш** ишлари кенг кўламда олиб борилди. Давлат капитал маблағлари ва уй-жой қурилиши кооперациясининг маблағлари ҳисобигагина умумий саҳни 882 минг квадрат метр бўлган 16,5 мингта янги шинам квартира фойдаланиш учун топширилди. Бундан ташқари ўз маблағлари ва давлат кредити ёрдами билан колхозлар ва аҳоли кўп миқдорда уй-жой қуриб олди.

Янги умумий таълим мактаблари, касалхоналар, мактабгача болалар муассасалари ва бошқа маданий-маиший объектлар ишга туширилди.

Шу билан бирга уй-жой, маданий-маиший объектларни ишга тушириш ярим йиллик плани бажарилмай қолди.

Шаҳар ва қишлоқларни обод қилиш соҳасида иш олиб борилди. Йилнинг биринчи ярмида **газ билан таъминланган квартиралар** сони 69 мингдан зиёд ёки 4,7 процент кўпайди.

Халқ маорифи ва маданиятини ривожлантириш соҳасида янги муваффақиятларга эришилди.

Бу йил таълимнинг ҳар хил турларига 4,8 миллион киши, яъни 1973 йилдагига нисбатан 205 минг киши ортиқ жалб этилди. Умумий таълим мактабларида 3 миллион 646 минг ўқувчи, шу жумладан кечки «сменали» умумий таълим мактабларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда 203,9 минг киши ўқимоқда. Саккиз йиллик мактабларни 340 мингдан ортиқ киши битириб чиқди. Бу — ўтган йилдагидан қарийб 28 минг нафар ортиқдир. Ўрта умумий таълим мактабларида 248 мингга яқин йигит ва қиз, шу жумладан ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда 46 мингдан кўпроқ киши шуғулланмоқда.

Бу йил **олий ва ўрта махсус ўқув юртларини** 87 мингдан кўпроқ киши, шу жумладан ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда 33 минг киши тамомлаб чиқади. Олий ўқув юртлари 36 мингдан кўпроқ инженер, агроном, врач, педагог, экономистларни ва бошқа мутахассисларни тайёрлаб чиқарадилар. Ўрта махсус ўқув юртлари 51 мингга яқин ўрта малакали мутахассисларни тайёрлайди.

1974 йилнинг биринчи ярмида мактабгача болалар муассасалари, клублар, оммавий кутубхоналар ва киноустановкалар тармоғи кенгайтирилди.

Республика аҳолисига медицина хизмати яхшиланди. Ихтисослаштирилган йирик медицина муассасаларини ва кўп профилли касалхоналарни қуриш давом эттирилди, врачлар ва ўрта малакали медицина ходимлари сони кўпайди.

Ўзбекистон ССР аҳолисининг сони 1974 йил 1 июлга қадар 13,5 миллион киши бўлди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

СССР ОЛИЙ СУДИНИНГ ПЛЕНУМИ

Л. Н. Смирнов раислигида СССР Олий судининг навбатдаги пленуми бўлди.

Корхонага, муассасага, ташкилотга етказилган зарар учун ишчи ва хизматчиларнинг моддий жавобгарлигини белгиловчи қонунларнинг судлар томонидан қўлланилиши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Бу категорияга оид ишларни тўғри ҳал этиш социалистик мулкка тежаб-тергаб муносабатда бўлишни таъминлаш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ҳамда ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат ҳуқуқларини муҳофаза қилиш ишида муҳим аҳамиятга эга бўлади. Шунга асосланиб, СССР Олий судининг пленуми етказилган моддий зарарнинг ўрнини қоплаш қисмида қонун талабларига муттасил риоя этиш зарурлигини судларга кўрсатиб ўтди. Ўғирлаш йўли билан зарар етказилган ҳамма ҳолларда етказилган зарар айбдордан тўла-тўкис ундириб олиниши лозим. Ходимларнинг ўз вазифаларига бепарво қараши оқибатида зарар етказилган ҳолларда ҳам моддий жавобгарлик қонунда кўзда тутилган миқдорда ундириб олиниши лозим.

Пленум судларнинг зиммасига хўжасизликнинг, исрофгарчиликнинг, социалистик мулкни муҳофаза қилишга совуққонлик билан қарашнинг ҳамда давлат интизомини бошқа тарзда бузишларнинг олдини олиш чораларини кўриш, зарур ҳолларда бу масалаларни тегишли муассасалар ва ташкилотлар олдига қўйиш вазифасини юклади.

Пленум маъмурий назорат қоидаларини бузганлиги учун жавобгарлик тўғрисидаги қонунларнинг судлар томонидан қўлланиш практикаси тўғрисидаги масалани, шунингдек суд ишлари юзасидан СССР Олий судининг раиси ва СССР бош прокурорининг протестларини кўриб чиқди.

Пленум ишида СССР бош прокурори Р. А. Руденко ва СССР юстиция министри В. И. Теребилов иштирок этдилар.

«Ташкенткабель» заводининг кўп минг кишилик коллективи белгиловчи йилнинг ярим йиллик топшириқларини меҳнатда юксак кўрсаткичлар билан якунлади. Маҳсулот реализация қилиш плани орттириб адо этилди. Бир миллион сўмликдан кўпроқ қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилди. Тайёрланаётган ўн уч хил кабель маҳсулотларидан яна учтасига давлат «Сифат белгиси» берилди. Суратда: корхонанинг илғор ишчиси Эгамназар Ҳолматов. У ҳозир шу йилнинг сўнгги ойи ҳисобига иш бажаряпти.

Г. Григорьев фотоси (ЎзТАГ).

И. М. МЎМИНОВ ДАФН ЭТИЛДИ

Республика пойтахти Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, республика Фанлар академиясининг вице-президенти, Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениесининг раиси, таниқли совет олими, профессор Иброҳим Мўминович Мўминов билан сўнгги бор видолашди.

Марҳумнинг жасади солинган тобут 23 июль куни республика Фанлар академиясининг мажлислар залига қўйилди. Тобут ёнида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетидан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, республика Министрлар Советидан, қариндош-уруғлари ва ёр-биродарларидан, Бутуниттифоқ «Билим» жамиятидан, илмий муассасалардан, областлар, шаҳарлар, районларнинг партия, совет ва жамоат ташкилотларидан, ҳарбий қисмлардан гулчамбарлар бор эди. Ватан ўзининг содиқ фарзандини тақдирлаган жуда кўп мукофотлар қизил ёстиқчалар устида турибди.

Тошкент шаҳрининг, Ўзбекистон областлари ва қардош республикалар меҳнаткашларининг вакиллари И. М. Мўминовга сўнгги ҳурмат бажо келтириб, тобут ёнидан ўтадилар. Фахрий қоровул ҳар бир неча дақиқа ўтиши билан алмашиниб туради. Дафн маросимини ўтказувчи ҳукумат комиссиясининг аъзолари, олимнинг сафдошлари ва дўстлари, министрлар, фан ва маданият арбоблари фахрий қоровулда турадилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Т. Н. Осетров, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Қ. А. Аҳмедов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев фахрий қоровулда турадилар.

Мотам митинги бошланади. Митингни дафн маросимини ўтказувчи ҳукумат комиссиясининг раиси А. А. Хўжаев очади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, республика Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти С. Ҳ. Сирожиддинов, Қозоғистон ССР Фанлар академияси президиумининг аъзоси С. К. Кенесбоев, Самарқанд область партия комитетининг секретари М. У. Тоғаев нутқ сўзлайдилар. Улар И. М. Мўминовнинг катта давлат ва жамоат арбоби, Лениннинг ўлмас ғояларининг толмас тарғиботчиси, ўзининг бутун куч-ғайрати ва истеъдодини коммунистик қурилиш ишига, мамлакатимиз халқларининг ленинча дўстлигини мустаҳкамлашга, Совет Ўзбекистонининг экономикаси ва маданиятини ривожлантиришга сарфлаган киши эканлигини таъкидлаб ўтдилар. Иброҳим Мўминович Мўминовнинг порлоқ хотираси меҳнаткашларнинг қалбида абадий сақланиб қолади.

СССР Фанлар академияси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти ва бошқа қардош республикалар Фанлар академияларининг президиумлари И. М. Мўминовнинг вафоти муносабати билан таъзиянома юбордилар.

И. М. Мўминов Чиғатой қабристонига дафн этилди. (ЎзТАГ).

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

СУВ МЎЛ БЎЛАДИ

Тольятти суғориш системасининг қурувчилари катта муваффақият қозондилар. Давлат комиссияси қурувчилардан яна бир неча минг гектар суғориладиган ерларни қабул қилиб олди. Суғориш шохобчаларининг кўпчилик қисми бу ерда ер остидан ўтказилди. Бу эса бир неча юз гектар ерни тежаб қолиш имкониятини берди. Волга ГЭСи ҳавзасидан олинадиган сув ер остидан қувурлар орқали ўтказилиб, «Фрегат» установкасига тўғридан-тўғри ўтказилади. Суғориш соҳасидаги бу янгилик бир неча гектар ерни иқтисод қилиш билан бирга, қурилиш таннархини арзонлаштиради.

ҒАЛЛА — ДАВЛАТГА

Мамлакатимизнинг кўпчилик ғаллазорларида ўрим-йиғим ишлари қизғин тус олиб кетган. Жумладан, Украина ғаллазорларида ҳам механизаторларнинг мусобақаси тобора кучайиб бораётир. Илғор комбайнчиларнинг машиналарида мусобақа пешқадамининг рамзи бўлган қизил юлдузчалар порлай бошлади.

Одесса области Свидиопольск районидаги Карл Маркс номли колхознинг комбайнчиси Н. М. Вингелевич «Ўрим-71»нинг қаҳрамони деб тан олинди. Бу илғор комбайнчи ўз ёрдамчиси — ўғли Владимир билан бирга 3 минг центнердан ортиқ донни янчиб беришга муваффақ бўлди.

Оренбург ғаллазорларида ҳам ўрим қизғин давом этмоқда. Киров номли, «Урал», «Родина» колхозлари ҳамда Димитров номли совхоз меҳнаткашлари Клин районида ғалла ўрими ҳамда янчишда илғорликни қўлдан бермай келаётирлар. Бу хўжаликлар томонидан пунктларга юборилаётган дон миқдори бошқа хўжаликларникидан анча кўп бўлаётир.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ КЎТАРМА КРАНЛАР

Бокудаги Сардоров номли заводнинг машинасозлари беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини ошириб бажаришга эришмоқдалар. Улар мамлакатдаги кўпчилик коллективларга ўзлари тайёрлаётган қулай автомобиль кўтарма кранларини етказиб бермоқдалар. Яқинда машинасозлар РСФСР ва Украина қишлоқ ғаллакорларига 300 дан ортиқ такомиллаштирилган автомобиль кўтарма кранлари жўнатдилар. Бу агрегат ёрдамида автопоездлардаги дон бир неча минут мобайнида тушириб олинади. Бундай қулай кўтарма кранлар мамлакат ғаллакорлари учун кўплаб етказиб берилади.

ОЗУҚА МЎЛЛИГИ УЧУН

Куйбишев областининг механизаторлари об-ҳавонинг ноқулай келишига қарамасдан ем-хашак тўплашни қизғин тус олдириб юбордилар. Шу кунгача область механизаторлари 180 минг тонна сенаж тайёрлашга эришдилар. Бу эса ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан 15 минг тонна кўпдир.

«Коминтерн» колхози чорвадорлари шу йилнинг ўзида икки йилга етадиган хашак тайёрлашга аҳд қилишган. 300 гектардан ортиқ майдонни эгаллаган ўтлоқзорда биринчи ўримдаёқ 210 центнердан кўк масса ўриб олинди. Мавсум охиригача яна икки марта ўриш ўтказиш мўлжалланмоқда.

(ТАСС).

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ ҲАФТАЛИГИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йил

ЯШНАЁТГАН ВОҲА

Улуғ Октябрь революциясигача Қашқадарё Бухоро амирлигининг қолоқ, энг чекка воҳаси бўлиб, унда на фабрика, на завод бор эди, темирчилик ва косибчилик каби майда ҳунармандчилик устахоналари ишларди, холос. Аҳоли, асосан, деҳқончилик ва чорвачилик билан шуғулланган бўлса-да, бу тармоқлар ниҳоят паст даражада эди. Етиштирилган маҳсулотлар халқнинг кундалик тирикчилигини ҳам қондирмасди. Ибтидоий мактаб ва мадрасаларни ҳисобга олмаганда, бирорта ҳам ўқув юрти йўқ эди.

Коммунистик партия раҳбарлигида ижтимоий ривожланишнинг социалистик йўли ўзбек халқига қандай самара ва саодат келтирганлигини эндиликда Қашқадарё мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

1924 йилнинг 1 январида бир қанча вилоятлар бирлашиб, Қашқадарё области тузилди. Ўшанда область территориясида 280 минг аҳоли бор эди. 1924 йилнинг декабрь ойи охирида Қаршида биринчи область партия конференцияси ва Советларнинг область съезди бўлиб ўтди. Шундан сўнг хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги ишлар авж олдириб юборилди.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати, Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг доимий ғамхўрликлари натижасида мамлакатимиздаги барча қардош халқларнинг беғараз кўмаги туфайли Қашқадарё саноати, қишлоқ хўжалиги ривожланган, фан ва маданияти беқиёс юксалган ўлкага айланди. Эндиликда область территорияси 28,4 минг квадрат километрни, аҳолиси эса 900 минг кишини ташкил этади. Унинг составида учта шаҳар, ўнта район, 72 та қишлоқ Совети ва тўрт посёлка мавжуд.

Биринчи ва иккинчи беш йилликлар даврида Қашқадарё саноати тез суръатлар билан ривожланди. Тикувчилик ва кондитер махсулотлари, ип ва шойи газламалар, қурилиш материаллари ҳамда пойафзал ишлаб чиқарувчи корхоналар барпо этила бошланди. Ишчилар синфининг янги авлоди туғилиб, камол топди.

Областимизда пахта етиштириш йил сайин юқори даражага кўтарилаётганлиги муносабати билан пахта тозалаш саноати айниқса тез ривожланмоқда. Илгари областда кустар типидаги фақат битта пахта тозалаш заводи бор эди. Ҳозир эса энг замонавий ускуналар билан жиҳозланган пахта тозалаш заводларининг сони тўққизтага етди. Беш йилликнинг охиригача уларнинг сони ўн бир — ўн иккитага, пахта қабул қилиш пунктлари эса 35 тага кўпаяди.

Қашқадарёда саноатнинг бошқа соҳалари, хусусан, озиқ-овқат ва енгил саноат тез юксалмоқда. Ҳозирги пайтда областда етмишга яқин ана шундай корхоналар мавжуд. Шаҳрисабздаги консерва ва вино заводлари, «Ҳужум» бадиий-тикувчилик фабрикаси, Қарши ёғ-экстракция заводи энг йирик корхоналардан ҳисобланади. Табиий газ ва нефть конларининг очилиши туфайли газнефть саноати вужудга келди. Ҳозир Қашқадарё воҳасида 160 миллиард кубометр газ ва 16 миллион тонна нефть запаси бор. Иттифоқимизда ягона Муборак газ-олтингугурт заводининг биринчи навбати қурилиб, ишга тушди ва маҳсулот бера бошлади. Корхонанинг иккинчи навбатини қуриш жадал олиб борилмоқда. Бухоро — Қарши, Навоий — Қарши юқори кучланишли электр узатиш линиялари, Қарши подстанцияси ишга туширилганлиги натижасида кўплаб хонадонга нур кирди.

Областимиз саноатининг истиқболи порлоқ. Тўққизинчи беш йилликда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми қарийб икки марта ошади ва 1975 йилга бориб ялпи маҳсулот 500 миллион сўмни ташкил этади. Газ, нефть, пахта тозалаш, енгил ва озиқ-овқат саноати каби тармоқлар, айниқса, тез суръатлар билан ривожланади. Беш йилликнинг охиригача янгидан 25 та йирик саноат корхонаси қуриш мўлжалланмоқда.

Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар ҳозирги, Қашқадарё территориясида борйўғи 2 минг гектар майдонда пахта етиштирилар ва ялпи ҳосил 1,5 минг тоннани ташкил этарди. Қишлоқ хўжалигини коллективлаштиришнинг ленинча плани амалга оширилганлиги, социалистик қурилишда муҳим босқич бўлди. Уттизинчи йилларнинг ўрталарига келиб Қашқадарёда колхоз тузуми тўла ғалаба қозонди. Машина-трактор станциялари, совхозлар юзага келди. Натижада пахтачиликни ривожлантиришнинг ойдин йўлига чиқиб олинди.

1925 йилда областда 3.800 гектар майдонда деҳқончилик қилиниб, ҳар гектаридан 5,5 центнердан пахта олинган эди. Саккизинчи беш йиллик давомида пахтакорлар давлатга 1 миллион 250 минг тонна ёки ундан аввалги беш йилликдагига нисбатан 400 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб бердилар. Ҳосилдорлик эса 30 центнердан ошди. Дала меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг ўтган уч йили давомида, айниқса, катта ютуқларга эришдилар. Уч йилда 912 минг тонналик улкан пахта хирмони қад кўтарди. Бу, пландагидан қарийб 140 минг тонна кўпдир.

Областимизда пахта ва бошқа деҳқончилик экинларидан олинаётган ҳосилнинг ортиб бориши партия ва ҳукуматимиз доимий ғамхўрлигининг самарасидир. Кейинги уч-тўрт йил ичида сув хўжалиги қурилишига жуда катта миқдорда маблағлар сарфланди.

Областимиз хўжаликларида ғаллачилик ҳам йил сайин ривожлантириляпти. Ўтган йилнинг ўзида эса 280 минг гектар майдондан 5 миллион 460 минг пуд сара дон йиғиштириб олинди. Социалистик тузумнинг алп қадамлари боғдорчилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ҳам кескин юксалтириш имкониятларини берди.

Партия ва ҳукуматимизнинг чексиз ғамхўрлиги натижасида сув иншоотлари қуриш соҳасида катта ишлар олиб бориляпти. Сўнгги йилларда Чимқўрғон, Пачкамар сингари йирик сув омборлари, Қарши, Ғузор ва Яккабоғ гидроузеллари қурилди. 1.000 километрдан ортиқ узунликдаги суғориш тармоқлари реконструкция қилинди, 500 километрдан зиёд ирригация шахобчалари бетонлаштирилди.

Бизда ишлаб чиқарувчи кучларнинг тараққиёти, энг аввало, Қарши даштини ўзлаштиришга боғлиқ. Яқин келажакда қарийб бир миллион гектар унумдор ерларнинг ўзлаштирилиши билан воҳанинг қиёфаси янада ўзгаради. Қарши магистрал канали поёнсиз чўлни Амударё сувидан баҳраманд этди.

Қарши чўли тўла ўзлаштирилгач, унда 134 та янги совхоз, жумладан, 124 та йирик пахтачилик совхози барпо этилади. Бепоён даштда элликта пахта тозалаш заводи ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлайдиган бошқа кўплаб корхоналар қурилади.

Совет ҳокимияти йилларида халқ маорифи, фан ва маданиятни ривожлантириш борасида ҳам улкан ишлар амалга оширилди. Бу масалалар партия ва совет ташкилотларининг доимо диққат марказида бўлиб келди. Ҳозир областимиздаги 620 дан ортиқ умумтаълим мактабида меҳнаткашларнинг 267 минг фарзанди таълим оляпти. Бир вақтлар аҳолиси ёппасига саводсиз бўлган ўлканинг маърифат таратувчилари сони бугунги кунда 15 мингдан ошиб кетди. Бизда Қарши Давлат педагогика институти, 20 дан ортиқ ўрта махсус билим юрти ва кўплаб ҳунар-техника даргоҳлари ишлаб турибди. Боғча ва яслиларда йигирма мингдан ортиқ кичкинтой тарбияланмоқда. Қашқадарёда республикадаги бир қанча олий ўқув юртларининг ўқув-консультация пунктлари, илмий-текшириш институтларининг филиаллари ишлаб турибди.

Воҳада маданият гуркираб ўсмоқда. Муллатўйчи Тошмуҳамедов номли область музикали драма театри ўзининг қирқ йилдан ошиқ тарихи давомида жаҳон драматургиясининг кўплаб дурдоналарини саҳнага олиб чиқди. Айниқса сўнгги йилларда ҳаваскорлик ҳаракати кенг авж олди. Халқ театрлари, ашула ва рақс ансамбллари тармоғи кенгайди. Ҳозир областимизда 250 та клуб ва маданият уйи, 450 та оммавий кутубхона, 325 та кинотеатр ва киноустановка меҳнаткашлар хизматида. Юздан ортиқ халқ университетларида 8 мингдан кўпроқ киши билим олмоқда.

Серқуёш республикамизнинг ҳамма жойида бўлганидек, қашқадарёликлар ҳам Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли эллик йиллик юбилейига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати областимиз меҳнаткашларининг сиёсий ва меҳнат активлигини ошириб юборди, уларни янги-янги зафарларга руҳлантирди. Партия ташкилотлари ўзларининг бутун фаолиятини 1974 йилга олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажаришга қаратмоқдалар. Колхоз ва совхозларда, фабрика ва заводларда социалистик мусобақа кенг авж олдирилмоқда.

Юбилей йилида қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида айниқса катта вазифалар турибди. Улар бу йил 400 минг тонна пахта, 279 минг тонна дон, 56 минг тоннадан зиёд сабзавот, 43 минг тонна полиз маҳсулотлари, 22 минг тонна гўшт, 45 минг тонна сут, 32 миллион дона тухум, 367 минг дона қоракўл тери ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш учун курашмоқдалар. Айни кунларда ана шу вазифаларни изчил бажариш чоралари кўрилаётир.

Яшнаётган воҳа — Қашқадарёнинг истиқболи янада порлоқ. 1980 йилга бориб Қашқадарё 650-700 минг тонна пахта, 400-410 минг тонна дон етиштирувчи водийга айланади. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш икки-уч баравар кўпаяди. Халқимизнинг моддий-маданий турмуш даражаси беқиёс ўсади. Областимиз меҳнаткашларининг азму қарори Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг эллик йиллик юбилейини муносиб кутиб олишга қаратилган.

Р. ҒОЙИБОВ,
Ўзбекистон КП Қашқадарё область комитетининг биринчи секретари.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ **ЛОНДОН.** Англияда шу йил июнь ойида асосий озиқ-овқатларнинг нархи ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 16,5 процент ошди. Шу йилнинг олти ойи мобайнидагина мамлакатда инфляция 22,7 процент ўсди.

✦ **ДУБЛИН.** Расмий маълумотларга қараганда, Ирландияда шу йил июль ойининг бошида 65 мингдан ортиқ ишсиз рўйхатга олинган. Булар мамлакатдаги меҳнатга қобилиятли аҳолининг 5,6 процентини ташкил этади.

✦ **ГАВАНА.** Бу ерда Чили Коммунистик партиясининг асосчиси Луис Эмилио Рекабаррен туғилган кунининг 98 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

✦ **МОНТЕВИДЕО.** Уругвай песоси 5,5 процент миқдорида девальвация қилинди. Мамлакатнинг марказий банки шу тўғрида хабар берди.

✦ **НЬЮ-ЙОРК.** АҚШдаги энг йирик «Экссон» нефть концернининг шу йилнинг иккинчи кварталида олган фойдаси ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 66,7 процент кўпайди.

✦ **ДАМАШҚ.** 1973 йилда Сурияда аҳоли жон бошига тўғри келган даромад 1970 йилдаги 800 сурия фунти ўрнига 1230 фунтни ташкил этади.

✦ **АККРА.** Ғанада ҳукуматнинг қарорига мувофиқ, капитал маблағларни сарфлаш масалалари билан шуғулланувчи координация комитети тузилди. Ҳукуматнинг баёнотида айтилишича, бу комитет капитал маблағларни сарфлаш ва уларни мамлакат экономикасининг энг муҳим тармоқларига тақсимлаш ишларини назорат қилиб туради.

(ТАСС).

Р. МАККЛОСКИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 22 июль. (ТАСС). АҚШ давлат департаментининг вакили Р. Макклоски қуйидагиларни хабар қилди: Кипрда ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битим бугун Гринвич вақти билан соат 14 да (Москва вақти билан соат 17.00 да) кучга киради.

Макклоскининг айтишича, ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги хабар Греция ва Туркия ҳукуматлари томонидан бугун Гринвич вақти билан эрталаб соат 7 да (Москва вақти билан эрталаб соат 10 да) тасдиқланиши керак.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

КИПРДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

АНҚАРА, 21 июль. (ТАСС). Туркия бош штаби қуйидагиларни хабар қилди: 20 июлда Греция мунтазам қуролли кучларининг оролдаги грек бўлинмалари ва танклар билан кучайтирилган полки Кипрда оролга туширилган турк ҳарбий қисмига ҳужум қилди.

Туркия бош штабининг бошқа хабарида бундай дейилади: Бугун кундузи Урта денгизда Пафосга (Кипр ороли) олиб борадиган йўлда денгиз жанги бўлди. Туркиянинг ҳарбий денгиз кучлари Кипрга десант қўшинлари ва ҳарбий анжомлар ортиб йўлга чиққан грек кемаларининг йўлини тўсдилар. Греция кемалари, дейилади хабарда, тўхташга унамадилар ва ўт очдилар. Туркия кемалари ва самолётлари жавоб тариқасида ўт очиб, грекларнинг оролга туширилишига йўл қўймадилар.

АНҚАРА, 22 июль. (ТАСС). Туркия бош министри Булент Эжевит ўзи бошчилик қилаётган ҳукумат БМТ Хавфсизлик Кенгашининг резолюциясига биноан 22 июль Гринвич вақти билан соат 14.00да (Москва вақти билан соат 17.00да) Кипрда ўт очишни тўхтатишга рози бўлганлигини бугун бу ерда хабар қилди.

АФИНА. 22 июль. (ТАСС). Хавфсизлик Кенгашининг резолюциясига биноан Греция Кипрда ўт очишни тўхтатишга рози бўлганлиги бу ерда расман эълон қилинди. Ут очишни тўхтатиш Гринвич вақти билан соат 14.00да (Москва вақти билан соат 17.00да) кучга кириши лозим, дейилади хабарда.

БАЙРУТ, 22 июль. (ТАСС). Бугун маҳаллий вақт билан соат 15 да (Москва вақти билан 17 да) Кипрда БМТ Хавфсизлик Кенгашининг қарорига биноан ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битим кучга кирди. Туркия қўмондонлиги ўзининг Кипрдаги қўшинларига ўт очишни тўхтатиш тўғрисида кўрсатма берди. Исёнчилар қўлидаги Никозия радиоси ҳам миллий гвардия қисмларига шу ҳақда фармойиш берди.

Никозиядан олинган маълумотларга қараганда, ўт очиш тўхтатилганлиги тўғрисидаги хабарни Кипр аҳолиси мамнуният билан кутиб олган. Оролдаги шаҳарларда ва аҳоли пунктларида магазинлар ҳамда бензин қуйиш станциялари очила бошлади. Бироқ аҳоли ҳамон безовта бўлиб, иккиланиб турибди.

АНҚАРА, 22 июль. (ТАСС). Туркия бош штабининг бу ерда эълон қилинган хабарида айтилишича, Греция билан Туркия ўт очишни тўхтатишга қарор қилганликлари тўғрисидаги хабардан кейин Кипрнинг бир қанча аҳоли пунктларида, жумладан Фамагустада кипрлик турклар қирғин қилина бошланган.

Ахборотда айтилишича, башарти бу қирғин тўхтатилмаса, Туркия авиацияси ўт очиш тўхтатилгандан кейин ҳам бомбардимон қилишни давом эттиради.

АНҚАРА, 22 июль. (ТАСС). Туркия бош министри Б. Эжевит бугун радио орқали гапириб айтдики, Туркия «БМТ қарорларини ҳурмат қилувчи мамлакат бўлганлиги учун Хавфсизлик Кенгашининг Кипрда ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги резолюциясига бўйсунишга рози бўлди».

Ўтган икки кун ичида, деди у, Туркия қуролли кучлари Кипрдаги операциялар натижасида ўз мақсадларига эришди. Кирения шаҳри, деди бош министр, тўла-тўкис Туркия қуролли кучлари назорати остида турибди. Улар Кирения билан Никозиянинг турклар яшайдиган квартали ўртасидаги йўлни ҳам назорат қилиб турибдилар.

ТУРКИЯ БОШ МИНИСТРИНИНГ БАЁНОТИ

АНҚАРА, 22 июль. (ТАСС) Туркия бош министри Булент Эжевит бугун қуйидагиларни айтди: БМТ Хавфсизлик Кенгашининг резолюциясига мувофиқ менинг мамлакатим Кипрда ўт очишни 22 июль Гринвич вақти билан соат 14.00 да (Москва вақти билан 17.00 да) тўхтатишга рози бўлди.

Туркия БМТ қарорларига риоя этувчи тинчликсевар мамлакат сифатида шу қарорни қабул қилганлигини бош министр таъкидлаб ўтди.

ЧИЛИДАГИ ҲАРБИЙ ХУНТА ЖИЛОВЛАНСИН!

БЕРЛИН, 22 июль. (ТАСС). Чили Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзоси, Коммунистик ёшлар Марказий Комитетининг Бош секретари Гладис Марин бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида қуйидагиларни айтди: Пиночет ва унинг тўдаси тобора яккаланиб қолмоқда. Мамлакатнинг иқтисодий аҳволи тамомила мушкуллашди, ишсизлар сони мисли кўрилмаган даражада ортди. Бу омилларнинг ҳаммаси, деб таъкидлади Г. Марин, террорчилар режимига қарши умумий курашни кучайтириш учун объектив шарт-шароитларни вужудга келтиради.

Чили ёшларининг вакили Совет Иттифоқи ва бошқа мамлакатларнинг Чили халқи курашини қўллаб-қувватлаётганлигига юксак баҳо берди. У бутун жаҳон жамоатчилигига мурожаат қилиб, Луис Корваланнинг ва хунта зиндонларида азоб чекиб ётган бошқа сиёсий маҳбусларнинг ҳаётини сақлаб қолишга даъват этди.

БОГОТА, 22 июль. (ТАСС). Колумбиянинг жамоат ва демократик ташкилотлари фашист хунтасининг жиноятларига чек қўйишни талаб қилмоқдалар. Яқинда Кали шаҳрида Чилидаги қаршилик кўрсатиш ҳаракати билан бирдамлик комитети тузилди. Ун тўққизта ҳар хил ташкилот вакилларини бирлаштирган бу комитет ҳам фашист хунтасининг жиноятларига чек қўйиш ҳақидаги шундай мактубни қабул қилди. Колумбия демократик хотин-қизлар союзи, Медельин шаҳри ва бошқа шаҳарлар меҳнаткашлари касаба союзининг вакиллари Чилида демократияни тиклаш ва сиёсий маҳбусларни дарҳол озод қилиш учун курашни кучайтиришни талаб этган хитобномаларга қўл қўйдилар.

БЕЛГРАД. Суратда: Иттифоқ Скупшчинасининг биноси.

В. Егоров фотоси, (ТАСС).

ҲИНДИСТОН ПАРЛАМЕНТИНИНГ СЕССИЯСИ

ДЕҲЛИ, 22 июль. (ТАСС). Бугун бу ерда Ҳиндистон парламенти — мамлакат қонун чиқарувчи олий органининг сессияси очилди. Сессиянинг кун тартибига мувофиқ, Ҳиндистоннинг иқтисодий тараққиётига доир масалалар қараб чиқилади, парламентнинг аввалги сессиясидан буён ўтган даврда президент томонидан чиқарилган фармонлар муҳокама қилинади. Депутатлар Ҳиндистоннинг ташқи сиёсий йўлига доир масалаларни ва ҳукуматнинг халқаро майдондаги тадбирларини ҳам қараб чиқишлари керак.

ПЕКИН КИМ БИЛАН ОҒИЗ-БУРУН ЎПИШМОҚДА

Америка матбуотининг таъбири билан айтганда, «Пентагоннинг, ҳарбий саноат магнатларининг эркатойи ва Исроилнинг ҳомийси» сенатор Г. Жексон Пекинга қилган сафаридан яқинда Вашингтонга қайтиб келди. Машъум ном чиқарган сенаторга берилган бу холисона таърифга биз халқаро кескинликни юмшатишнинг ашаддий душмани, «совуқ уруш» карнайчиси, АҚШда Совет Иттифоқига нисбатан душманлик кампаниясининг бош ташаббускори, тинч Совет — Америка ҳамкорлигининг азалий душмани, деган ибораларни ҳам қўшишимиз мумкин. Бу арбоб Пекинга олти кунлик сафарга турист сифатида боргани йўқ. Уни бу ерга Хитой раҳбарлари таклиф қилган эдилар. У юртига қайтиб келгач, Хитойда кўрган ва эшитганларини якунлаб, жуда ғалати нарсаларни эътироф қилди.

Жексоннинг айтишича, у Пекинда Хитой арбоблари билан «кўпгина соҳалардаги манфаатларнинг мослигини» пайқаб олган. У ердагилар менинг позициямни «тушуниб, хайрихоҳлик билан» қарадилар, деб таъкидлади сенатор. Англиядаги «Санди телеграф» газетасининг сенатор визитини ёритган Пекиндаги мухбири шуни хабар қилдики, Жексон «ўзининг замонавий қуролларни ва ядро стратегиясини билиши билан», шунингдек «ўзининг антисовет қарашлари билан хитойларда чуқур таассурот қолдирган».

Хитой расмий арбоблари билан «равшан фикрлашиб олишга идеология мутлақо халақит бермади», — деди Жексон Вашингтонга қайтиб келгач. Бунинг устига, деб уқтирди Жексон. Пекиндагилар «НАТОни сақлаб қолиш муҳимлигини жуда яхши тушуниб турибдилар».

Адолат юзасидан шуни айтиш кераки, Пекин раҳбарларининг бу агрессив ҳарбий-сиёсий уюшмага берган баҳосига сенатор ҳаддан ташқари камтарона назар билан қараган. Куни кеча НАТОнинг бош секретари, халқаро кескинликни юмшатиш душманлари хоридаги энг баланд овозли кимса, қуролланиш пойгасини давом эттиришнинг энг ашаддий тарафдори бўлган Лунс Вашингтонда ўтказилган қабул маросимларидан бирида ХХР Давлат Кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай сўзларини эслатиб, Хитой ҳозир НАТОнинг дунёдаги мавжуд «энг яхши дўстларидан биридир», деди. Чжоу Энь-лай ва Хитойнинг бошқа раҳбарлари Америка конгрессининг раҳбарлари билан бўлган суҳбатларда НАТОнинг тугатилишига, бу блокнинг ҳарбий соҳада заифлашувига йўл қўйиб бўлмайди деган фикрни неча марталаб такрорлаганликларини ғарб матбуоти бир неча бор хабар қилди.

Америкадаги ЮПИ агентлигининг Узоқ Шарқ ишларидан хабардор мухбири Ч. Смитнинг ёзишича қараганда, Хитой раҳбарлари НАТОнинг кўпгина мамлакатларидан келган нуфузли кишилар билан хусусий суҳбатларда бу ташкилот Совет Иттифоқининг «агрессив режалари»га қарши курашмоқ учун жуда катта аҳамиятга эга деган гапни неча марталаб айтганлар. Чжоу Энь-лай эса шу йил Хитойга борган бир группа голландияликларга бундай наказ берган: «уйингизга бориб, ўз халқингизга шуни айтингларки, у Совет Иттифоқига қарши қуроллансин, қуроллансин ва яна қуроллансин».

Пекиннинг ташқи сиёсат пропагандасидаги Советларга қарши бу жазава тасодифий ҳол эмас. Кейинги вақтларда у ердагилар Ғарбий Европа мамлакатларига Совет Иттифоқи томонидан «хавф бор» деган гапни тобора тез-тез такрорлайдиган бўлиб қолдилар. Бошқа бирон кимса ҳам эмас, худди ХХР Давлат Кенгаши бош министрининг ўринбосари Ли Сянь-нянь ҳатто ўтган баҳорда Пекиннинг пропагандистик фаолиятига равшанлик киритди. СССР биринчи бўлиб Хитойга ҳужум қилади деб ҳисоблаш хато бўлур эди, деди у ГФРдан келган делегация билан қилган суҳбатида. «Совет Иттифоқининг биринчи жанги Хитой билан эмас, балки Европа билан бўлади», — деб қўшиб қўйди у. Ҳолбуки Хитой раҳбарлари бутун кейинги йиллар давомида Совет Иттифоқи бугун бўлмаса эртага Хитойга ҳужум қилади, деган гапни ўз аҳолисининг ва умуман бутун дунё халқларининг миясига қуйиб келганликлари маълум. Маочилар Хитой халқини шу ҳужумнинг «ўлим хавфи» билан чўчитиб, уни Хитойнинг бутун аҳолисини яшириш учун «ертўлаларни чуқурроқ кавлашга» мажбур қилиб келган эдилар.

Ҳамма нарса шундан дарак бериб турибдики, Пекин раҳбарлари Европа қитъасидаги кескинликнинг юмшашидан мутлақо мамнун эмаслар. Шу сабабли улар Европа давлатлари ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришга халақит беришга. Европада «совуқ уруш»нинг яна бошланиб кетишига, икки ўртада можаро чиқаришга, бу можарога СССР, АҚШ ва бошқа мамлакатларни тортишга, шу мамлакатларни бўшаштириб, сўнгра уларга ўз хоҳиш-иродасини ўтказишга, шундай шароитда Хитойни дунё тақдирини ўз қўлига олган жаҳоннинг бош давлатига айлантиришга интилмоқдалар. Бу хунук мақсадлар йўлида маочилар пропагандистик тадбирлар билангина чекланиб қолаётганлари йўқ. Улар империалистик буржуазия ўнг қанотининг ўзларига жўр бўлиб антисоветизмни авж олдираётган, халқаро муносабатлардаги сиёсий иқлимни соғломлаштиришга, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг ўзаро манфаатли тинч ҳамкорлигини йўлга қўйишга қаршилик қилаётган намояндалари билан бевосита тил бириктирмоқдалар.

Бундай арбобларга Пекинда ўз ғояларини кенг тарғиб қилиш учун бажонудил минбар берилмоқда, уларнинг визитларидан маочилар антисовет васвасани янада авж олдириш учун фойдаланмоқдалар.

Масалан, яқинда Англия ҳукуматининг собиқ бош министри Э. Хит Пекинга бориб келди. Унга давлат бошлиғигагина жоиз бўлган иззат-икромлар кўрсатилди. Маочилар Британия консерваторлари раҳбарининг «Атлантика бирдамлигини мустаҳкамлаш», яъни НАТОни мустаҳкамлаш борасидаги, улар «СССРга қарши тўсиқ» деб билаётган «Умумий бозор»ни кенгайтириш борасидаги хизматларини юксак баҳоладилар. Лондондаги «Гардиан» газетасининг далолат беришича, «Хит Пекинда бу қадар самимий кутиб олинганлигининг бош сабабларидан бири шуки, Хитой Совет Иттифоқига қарши кучли Европани барпо этиш ғоясини қўллаб-қувватламоқда».

Шуниси характерлики, ГФРда реваншчи уюшмаларнинг одатдаги слётлари ўтказилиб, унда Штрауснинг тарафдорлари Германия Социал демократик партияси билан Эркин демократик партиянинг коалицион ҳукумати ўтказаётган шарқий сиёсатга қарши нутқлар сўзлаганларидан кейин дарҳол Ғарбий Германия оппозициясининг раҳбарлари Хитойга таклиф қилинди. ГФРнинг СССР билан ва бошқа социалистик мамлакатлар билан шартномалари коалицион ҳукумат шарқий сиёсатининг ўзаги эканлиги маълум. Штраус ва гумаштаталарининг жон куйдириб қилаётган ҳаракатлари Пекинга жуда ёқиб тушди.

Пекин раҳбарлари ғарбдаги реакцион арбобларнинг коммунизмга ва Советларга қарши кайфиятидан ўз мақсадлари йўлида фойдаланиб қолишга ошиқмоқдалар. Ғарбдаги реакцион арбоблар эса маочиларнинг Советларга қарши хатти-ҳаракатларидан ўз мақсадларида фойдаланишдан тап тортмайдилар. Пекиннинг шу арбоблар билан оғиз-бурун ўпишаётганликлари маочилар ўзларининг буюк давлатчилик мақсадларига эришиш йўлида империалистик буржуазиянинг ҳар қандай, ҳатто энг реакцион кучлари билан, чунончи, Британия консерваторлари орасидаги антисоветчилар билан ҳам, ГФРдаги реваншчилар, Вашингтондаги баттоллар ёки Чилидаги фашистлар билан ҳам коммунизмга қарши, Советларга қарши асосда принципсизларча блок тузишга тайёр эканликларидан иборат ҳақиқатни тасдиқлаб турибди.

А. БИРЮКОВ.
(ТАСС).

НАҚШЛАР КОЛЛЕКЦИЯСИ

[illegible]

Ф. КОСТЮШКИН.
УзТАГ мухбири.

АХБОРОТ ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР

КЕЧАГИ ПОЧТАДАН

Адабий кеча

[illegible]

Х. МАМАСОДИҚОВ.

Мактабда музей

[illegible]

К. ХАМРОЕВ.

Халқаро кўргазмага

Тўрақўрғон районидаги Ленин номли узумчилик совхози, Наманган районидаги Тельман номли боғдорчилик ва сабзавотчилик колхози ҳамда Янгиқўрғондаги «Нанай» совхози деҳқонлари август ойида Германия Демократик Республикасида бўладиган халқаро кўргазмага пухта тайёргарлик кўришди.

Янгиқўрғонликлар 45 хил олма навларидан намуналар тайёрлаб қўйишди. Тельман номли колхоз аъзолари эса кўргазмада хилма-хил мева ва сабзавот маҳсулотларини намойиш этишади. Ленин номли совхоз соҳибкорлари кўргазмага 20 хилдан ортиқ узум ва узум маҳсулотлари юбордилар.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

• • •

Шунингдек, Самарқанд областидан А. Ашуров, Ж. Қўчқоров, М. Сиддиқов, андижонлик М. Абдухолисов, М. Утанов, термизлик Қ. Абдужалилов, жиззахлик Н. Холбўтаев, деновлик А. Жўраев, Фарғона областидан А. Мирзаев, Т. Содиқов, Қ. Мадумаров, тошкентлик У. Мирзаев, Тошкент областидан Г. Қаршибоева, бухоролик Р. Носиров, Ж. Рустамов ва қашқадарёлик Ж. Юсуповлар ҳам редакцияга турли мавзуда хат-хабар ёзиб юборишган.

ТОШКЕНТ МЕТРОСИ ҚУРИЛИШИДАН РЕПОРТАЖ

ЭЛЕКТРИЧКА КЕЛЯПТИ...

◆ ТОШКЕНТ МЕТРОСИНИНГ ТУННЕЛЬ ЛИНИЯСИ 8 КИЛОМЕТРГА ЕТДИ ◆ ИККИ СТАНЦИЯ ТУТАШДИ ◆ ЕР ОСТИ САРОЙИ ҚУРИЛИШИДА 10 МИЛЛИОН СЎМЛИКДАН ЗИЁД КАПИТАЛ МАБЛАҒ ЎЗЛАШТИРИЛДИ

[illegible] сурди.

Маркшейдер махсус ўлчов асбоблари билан туннель қанчалик тўғри йўналиш билан қазилаётганини текшириб кўргач, бригада бошлиғига юзланди.

— Проходкачиларингизнинг тез ва аниқ ишлашига қойилман-да, ўртоқ Кожемякин, — деди у мамнун оҳангда. — Биласизми бир миллиметр адашилса ҳам неча минг сўмлаб ортиқча иш бажаришга тўғри келади. Бу хатони тузатиш жуда қимматга тушади. Бригадангиз 75 погон метр ўрнига 150 погон метрдан ошириб туннель қазиётган бўлса ҳам, ишни мудом аъло сифатли бажаряпти.

Шу пайт, шчит қазиган кенгликда блок ўрнатаётган Шароф Жалоловнинг одатдаги огоҳлантирувчи овози эшитилди:

— Пўшт, электричка келяпти!

— Йигитлар, тупроқ юклашга ҳозирланинг! — деди бригада бошлиғи. Кўп ўтмай ер ости йўлини гувиллаган шовқин қоплади. Электричка сигнал берди. Бирин-кетин мўъжаз вагонлар туннель қазилаётган забойга яқинлашди. Участка катта маркшейдери Арнольд Кантор электричкадан тушиб, проходкачиларни ғалаба билан табриклади:

— Мен ҳозир «2-туннелстрой» отрядидан келяпман, — деди у фахр ва ифтиҳор билан. — Колле[illegible] метро қурувчилар қабул қилган мажбуриятларда тилга олинган «Халқлар дўстлиги», «Октябрь революцияси» станцияларида ҳам бўлдик. «2-туннелстрой» отряди бошлиғининг ўринбосари Ҳ. Зулфиқоров билан суҳбатлашдик. У метро трассасида саккиз километр перегон туннелига тюбинглар қоплаб чиқилганини, Собир Раҳимов ва «Чилонзор» станциялари муваффақиятли туташтирилганини айтди. Метро қурилиши бошлангандан буён қурувчи-монтажчилар 10 миллион сўмликдан зиёд капитал маблағ ўзлаштиришди. Бу кўзда тутилганидан анча ортиқдир.

Шу кунларда, лойиҳаланган тўққизта станциянинг еттитасида — Собир Раҳимов, «Чилонзор», «Ҳамза», «Комсомольская», «Халқлар дўстлиги», «Пахтакор», «Октябрь революцияси» станцияларида қурилиш-монтаж ишлари қизғин олиб бориляпти. «Халқлар дўстлиги» станциясида икки перегон туннели жадал суръатлар билан қазиб борилаётир. Тупроқ қазиб чиқарувчи серғайрат экскаваторчилар бу станция котлованини барвақт тайёрлаб, монтажчиларга топширишди. «Октябрь революцияси» станциясида эса темир-бетон конструкциялар монтажи поёнига етяпти.

Бўлғуси «Чилонзор» ва «СССР 50 йиллиги» станциялари оралиғида яқинда яна бир катта ишга қўл урилди. Қудратли экскаваторлар метронинг очиқ усул билан қазиладиган туннелларидан би[illegible] тилганидан барвақт қуриб, ишга тушириш учун авж олдирилган мусобақада Степан Воронин, Владимир Кожемякин, Иван Лисой ўртоқлар бошлиқ проходкачилар бригадалари коллективлари пешқадамлик қилишаётир. Бу бригадаларда бетон ётқизувчи машиналар қувватидан, электричкалар ҳаракатидан ва бошқа механизмлардан самарали фойдаланиляпти.

Тошкент — дўстлик шаҳри бўлганидек, унинг ер ости саройи қурилишида ҳам турли миллат фарзандлари оға-инилардек қўлни-қўлга бериб меҳнат қилишяпти. Биз қурилиш участкаларида бўлганимизда проходкачи украин Иван Мудрик, корейс — Александр Югай, белорус — Константин Авласеевич, ўзбек Шароф Жалолов, Аҳмад Исматов, қозоқ — электр пайвандчи Абдиҳамид Айбеков, озарбайжон йигити Акпер Мамедов сингари серғайрат метро қурувчиларнинг юксак суръат билан ишлаётганини кўрдик. Улар хоҳ қурилиш участкасида, хоҳ кўчада, хоҳ оилада — қаерда бўлмасин, бир-бирларига ҳамкор, ҳамдард, биродардирлар.

Зафар ёр бўлсин, қўли гул метро бунёдкорлари!

Т. УНАБОЕВ,
Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.

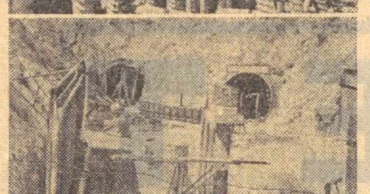

СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга). 1. Ҳамза номли станция қурилишида. 2. Собир Раҳимов номли станциянинг вестибюлида ишлар қизғин. Бу ерда метросозлар билан бирга студент-қурувчилар отряди ҳам ёнма-ён туриб самарали меҳнат қилишмоқда. Ангренлик студентлар Расул Худойназаров ва Шуҳрат Холжоновлар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан кўпчиликка намуна бўлишаётир. 3. Собир Раҳимов номли станциянинг қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилаётир. Тошкент метросининг дастлабки поезди мана шу ердан юра бошлайди.

И. Глауберзон фотолари.

ЯКУН ВА РЕЖАЛАР

ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ

◆ ◆

Инсон умр бўйи табиат шайдоси, унинг ноз-неъматларидан баҳраманд бўлиб келади. Кишилар бўш вақтини табиат қўйнида ўтказишга интилиши ҳам шундан. Табиатни эъзозлаш, атрофимизни ўраб турган муҳитни авайлаб сақлаш эса бизнинг зиммамизда.

Табиатни муҳофаза қилиш ниҳоятда олижаноб иш бўлиб, халқ хўжалигини янада ривожлантириш ҳамда совет кишилари фаровонлигини ошириш, улар саломатлигини мустаҳкамлаш каби эзгу мақсадлар билан чамбарчас боғлиқ.

Табиатни муҳофаза қилишга эътиборни кучайтириш, табиий бойликлардан унумли фойдаланиш, аҳоли ўртасида табиатни муҳофаза этиш пропагандасини янада яхшилаш муҳим вазифалардан бўлиб, уларни табиатни муҳофаза қилиш жамияти амалга оширади. Табиатни муҳофаза қилиш жамияти Тошкент бўлими шаҳар аҳолисининг 12 процентини ўз ичига қамраб олади. Жамият 1970—1974 йиллар мобайнида аҳоли ўртасида тарғибот-ташвиқот ишларини кучайтириб, беш мингдан ортиқ лекция ва суҳбат ўтказди, йигирма марта кўргазма ташкил этди.

Сайроқи қушлар, манзарали [illegible]

Айни вақтда ҳали ишда жиддий камчиликлар ҳам мавжуд. Айниқса, сув ҳавзалари ва ҳавони ифлосланишдан сақлаш борасида шаҳар бўлими етарлича иш олиб бормаяпти. Соф ҳаво ва тоза сув инсон ҳаёти учун нақадар катта аҳамиятга эга. Сув зилоллиги учун кураш киши саломатлиги учун кураш демакдир. Лекин табиий бойликларни нобуд қилаётган ва бу билан инсон саломатлигига зиён етказаётган корхона ва ташкилотлар ҳам учраб қолади. Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи, 1-уйсозлик комбинати, 8-темир-бетон маҳсулотлари комбинати, «Шарқ» мебель фирмаси ва бошқа айрим корхона ҳамда муассасаларда ҳанузгача саноат чиқиндиларини тозалаш учун қурилмалар йўқ.

Ҳар йили баҳор ва кузда кўчат ўтқазилади. Аммо ўтқазилган дов-дарахтларнинг аксарияти сувсизликдан қовжираб нобуд бўлмоқда. Чунончи, «Узбексельмаш» заводи олдида 300 туп ниҳол ўтқазилган эди. Ҳозир шулардан учтаси кўкариб турибди, холос. [illegible] рида қанчадан-қанча дов-дарахт нобуд бўлмоқда. Бунда ҳамма айбни қурувчиларга қўйиб бўлмайди. Лойиҳалаш институтлари қурилишни режалаштираётганда «кўпни кўрган» дарахтларни сақлаб қолишга ҳаракат қилиши керак. Биргина мисол. Чорсуда лойиҳалаш идоралари билан келишиб каттагина боғ яратилди. Аммо икки йил ўтмай, коллектор қурилди-ю 150 дан ортиқ дарахт йўқ қилинди.

Шаҳримизнинг ҳар бир гражданини учун табиатни муҳофаза қилиш фахрли вазифадир. Табиатни муҳофаза қилиш жамияти, уй-жой бошқармалари, ташкилот ва корхоналар раҳбарлари ҳар бир дарахт учун жавобгар бўлсин.

Ўзбекистон табиатни муҳофаза этиш жамияти Тошкент шаҳар бўлимининг Октябрь район партия комитети мажлислар залида ўтказилган конференциясида ана шулар ҳақида гапирилди. Йиғилишда табиатни муҳофаза этиш жамияти Тошкент бўлими раиси, шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бош бошқармасининг бошлиғи Ш. Исломов, Ўзбекистон Фанлар академиясининг ботаника боғи директори, республика Фанлар академиясининг академиги Ф. Русанов, Ленин район ижроия комитети раисининг ўринбо[illegible]

Р. ҚОСИМОВ.

СПОРТ. БЕЛЛАШУВЛАР. ОЧКОЛАР

ҚИЛИЧБОЗЛИК. Гренобль шаҳрида жаҳон чемпионати тугади. Мусобақада ўринлар қуйидагича тақсимланди: СССР, Польша, Франция, Италия, Венгрия, ГФР. Совет командаси биринчи ўринни эгаллашида тошкентлик қиличбоз Собир Рўзиевнинг ҳам ҳиссаси бор. Унинг ГФР спортчилари билан учрашувда қўлга киритган икки ғалабаси ўз нафини берди. Рўзиев совет қиличбозлари — киевлик Ю. Чиж, львовлик В. Станкович, минсклик А. Романьков, горькийлик В. Денисовлар қатори жаҳон чемпиони номига сазовор бўлди.

ФУТБОЛ. Польша Халқ Республикасининг 30 йиллигига бағишланган халқаро турнирнинг биринчи куни мезбонлар румин футболчиларини 1:0 ҳисобида ютишган эди. Иккинчи учрашув ҳам қизиқарли бўлди. Бунда СССР ва Болгария командалари куч синашдилар. Ўйин 5:1 ҳисобида совет футболчилари фойдасига ҳал бўлди. Тўплардан бирини «Пахтакор» командаси футболчиси Ҳадзипанагис киритди. Польша — СССР учрашувида 0:3 ҳисоби қайд қилинди.

ЧАВАНДОЗЛИК. Молдавиянинг Унген шаҳрида мамлакат чемпионати давом этмоқда. Галдаги мусобақада суворийлар ўз арғумоқларини тўсиқлар сари солдилар. Баландлиги 1,5 метрлик ўн беш тўсиқни отда ошиб ўтишда Ўзбекистон вакили В. Турукин маррага тўртинчи бўлиб келди.

СПАРТАКИАДА КУНДАЛИГИ. Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XIII спартакиадаси мусобақалари бугун ниҳоясига етади. Олмаотадаги кураш майдонида ўзбекистонлик ёш полвонлар муваффақият қозонишди. Тошкентдаги Г. Титов номли спорт интернат мактабининг талабаси Г. Мовсесян спартакиаданинг олтин медалини олди. Эркин курашчи А. Қаҳрамонов бронза медали билан тақдирланди.

Кўҳна вулқонлар «маҳсулоти»

ВЛАДИВОСТОК. Курил ороллари тизмасига кирувчи Кунашир оролида вулқон шлакларининг янги конини разведка қилиш тугалланди. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобига кўра бу табиий омбордаги хом ашё запаси қарийб миллион куб метрга боради. Ҳозир Камчатка ярим оролида шлак тоғи ва Козельский вулқонини тадқиқ қилиш давом этмоқда. Вулқон шлаги амалий қимматга эга.

(ТАСС мухбири).

Редактор М. КОРИЕВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

1974 йил учун қуйидаги ихтисослар бўйича

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун: функциялар назарияси ва функционал анализ, магнит ҳодисалари физикаси, геофизика, энтомология, герман тиллари;

ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун: алгебра ва сонлар назарияси, математик физика, деформацияланувчи қаттиқ жисм механикаси, назарий ва математик физика, геофизика, атом ядроси ва космик нурлар физикаси, ноорганик химия, коллоид химия, зоология, умумий тарих, коммунистик ва ишчилар ҳаракати ҳамда миллий-озодлик ҳаракати тарихи, халқ хўжалик тарихи, илмий коммунизм назарияси, марксча-ленинча этика, Ҳиндистон халқлари тиллари, СССР халқлари адабиёти, давлат ва ҳуқуқ назарияси ва тарихи, сиёсий ва ҳуқуқ таълимоти тарихи, педагогика назарияси ва тарихи, умумий психология ва социал психология.

Аспирантурага ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун 35 ёшгача, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун 45 ёшгача бўлган, олий маълумотли ва олий ўқув юртини тугатгандан кейин танланган ихтисос бўйича камида икки йиллик иш стажига эга бўлган ҳамда илмий-текшириш иши олиб боришга лаёқатли эканликларини кўрсатганлар қабул қилинадилар.

Олий ўқув юртини тугатиб, бевосита аспирантурага кирувчи ёш мутахассислар конкурс имтиҳонларига олий ўқув юрти (факультет) совети тавсияномаси бўйича киритилади.

Аспирантурага қабул қилиш тўғрисида университет ректори номига ёзилган ариза қуйидаги ҳужжатлар билан бирга топширилади: кадрлар учёти бўйича шахсий варақа ва фотосурат, сўнгги иш жойидан ижтимоий-ишлаб чиқариш характеристикаси, нотариус томонидан тасдиқланган олий маълумот тўғрисидаги диплом копияси, реферат ёки босилиб чиққан ишлар рўйхати, ойлик иш ҳақи тўғрисида сўнгги иш жойидан справка ва (кундузги ўқишга кираётганлар учун) медицина справкаси, мазкур соҳа учун кўзда тутилган кандидатлик имтиҳонлари топшириш тўғрисида 6- сон форма бўйича гувоҳнома.

Паспорт ва олий ўқув юртини тугатганлик тўғрисидаги диплом шахсан кўрсатилади.

Кириш имтиҳонларига қўйилган, ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ва ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда аспирантурага кирувчиларга иш жойидан ўртача ойлик маоши сақланган ҳолда имтиҳонларга тайёрланиш ва топшириш учун 30 календарь куни ҳисобида қўшимча отпуска берилади (ҳар бир имтиҳонга 10 кун ҳисобидан).

Аспирантурага кирувчилар олий ўқув юртларининг амалдаги программаси ҳажмида махсус фан, КПСС тарихи ва биронта чет тили (немис, инглиз, француз)дан кириш имтиҳонлари топширадилар.

Аспирантурага кириш учун ариза ва ҳужжатлар 15 сентябрача қабул қилинади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 15 СЕНТЯБРДАН 15 НОЯБРГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Студентлар шаҳарчаси, ректорат, университетнинг аспирантура бўлими, 110-хона, телефон 46-08-66.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 12.05 — Гимнастика. 12.20 — Янгиликлар. 12.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 13.00 — Жаҳон халқлари ижоди. 13.35 — **Тайинланиш** (бадиий фильмнинг 2- серияси). 14.40 — Концерт. 15.05 — **Ҳужжатли фильм.** 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.40 — Телефильм. 19.05 — Концерт. 19.35 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 20.05 — «АХБОРОТ». 20.20 — «Прогресс» программаси. 20.50 — Ўн минут музика. 21.00 — «АХБОРОТ». 21.20 — «Гўзал» ансамблининг концерти. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — **Ёввойи капитан** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.30 — ТОШКЕНТ. 11.00 — **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильмнинг 1- серияси). 15.40 — МОСКВА. 15.45 — Фан оламида. 16.15 — Концерт. 16.30 — Беш йиллик қурилишларида. 17.05 — **Тўрт танкчи ва ит** (бадиий фильмнинг 13- серияси). 18.05 — Янгиликлар. 18.15 — Болалар учун эртак. 18.30 — Янгра, барабан! 19.00 — Тинчлик ва ўзаро ҳамкорлик йўлидан. 19.40 — Концерт. 19.50 — **Тайинланиш** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 21.00 — **«Голубой огонёк»** саҳифаларида. 21.40 — А. Кешоков шеърлари. 22.00 — Жанговар постда (Тошкент). 22.30 — Ҳужжатли экран. 23.45 — Енгил атлетика бўйича СССР чемпионати. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — **Умид кулбаси** (бадиий фильм). 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Беш йиллик маршрутлари бўйлаб. 21.00 — **Ҳамза** (бадиий фильм).

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича 1974 йил учун

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кундузги ва сиртқи аспирантурага: функциялар назарияси ва функционал анализ, геометрия ва топология, ҳисоблаш математикаси, акустика, КПСС тарихи, умумий тарих, сиёсий иқтисод, диалектик ва тарихий материализм, рус адабиёти, совет адабиёти, чет эл социалистик мамлакатлари адабиёти, физик-география, СССР иқтисодий географияси, педагогика назарияси ва тарихи, рус тили ўқитиш методикаси, рус адабиётини ўқитиш методикаси, миллий группаларда рус тили ўқитиш методикаси, спорт машқлари ва жисмоний тарбия назарияси ва методикаси, психология.

Ҳужжатлар 1 сентябргача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 1 октябрдан 30 октябргача ўтказилади.

Аспирантурага кирувчилар махсус фан, КПСС тарихи ва биронта чет тили (немис, инглиз, француз)дан конкурс имтиҳонлари, шунингдек, ўз соҳаси бўйича реферат топширадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Педагогика кўчаси, 103-уй, аспирантура бўлими.

КИНО

Бинафша ранг акация — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Океан — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Жар ёқасида — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Соҳилга тушиш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Оқ атир гул — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

«КАРШИСТРОЙ» АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ БОШҚАРМАСИГА

«ЗИЛ—130», «ЗИЛ—585», «УРАЛ—377», «МАЗ—503, 504», «ММЗ—555», «КАЗ—608» автомобиль ҳайдовчилари, шунингдек, автослесарлар, карбюраторчилар, мисгарлар, пайвандчилар, ёқилғи аппаратларини регулировка ва ремонт қилиш бўйича слесарлар

КЕРАК

МЕҲНАТ ҲАҚИ — ишбай, қўшимча 1, 4 сувсизлик ва 1, 15 район коэффициенти берилади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан, оилалилар эса 5—7 ойлик иш мобайнида турар жой билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Қашқадарё область, Қарши станцияси, Қарши райони, Бешкент шоссеси.

М. В. ФРУНЗЕ НОМИДАГИ ЛЕНИНГРАД ПОЛИТЕХНИКУМИ

технология бўлимининг I курсига 8-синф ҳажмида маълумотли

ЁШЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Технология бўлими протез ишлаб чиқаришининг техник-технологларини тайёрлайди.

Техникумга барча ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилиш қоидалари асосида қабул қилинади.

Кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганларга ётоқхона берилади.

Мурожаат учун адрес: 196159, Ленинград шаҳар, Растанная кўчаси, 20-уй. Телефонлар: 15-50-72, 11-23-90.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги коллективи Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, фалсафа фанлари доктори, профессор

Иброҳим Мўминович МУМИНОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндошларига чуқур таъзия билдиради.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✱ ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 03590. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. 173.